

This question paper contains 4 printed pages]

R—194—2016

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2016

POLITICAL SCIENCE

Paper V

(Indian Government and Politics)

(MCQ + Theory)

(Monday, 28-3-2016)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Negative marks for wrong answers only for MCQ.

(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) चुकीच्या उत्तरांस कृष्णात्मक गुण आहेत (केवळ बहुपर्यायी प्रश्नांसाठी)

MCQ

1. Multiple choice questions (1-10) : 10

बहुपर्यायी प्रश्न (1-10) :

(i) was the President of the Constitution Assembly.

(A) M.N. Roy (B) Pandit Nehru

(C) Dr. Rajendra Prasad (D) M.K. Gandhi

..... हे घटना समितीचे अध्यक्ष होते.

(अ) एम. एन. रॉय (ब) पंडीत नेहरू

(क) डॉ. राजेंद्र प्रसाद (ड) एम. के. गांधी

(ii) The Preamble to our Constitution provided that India is :

(A) A sovereign, socialist and democratic republic

(B) A sovereign, socialist, secular and democratic republic

(C) A sovereign, republic with a socialist pattern of society

(D) A socialist, secular and democratic republic

P.T.O.

भारतीय राज्यघटनेच्या उद्देशापत्रिकेनुसार भारत हा देश आहे.

- (अ) सार्वभौम, समाजवादी आणि लोकशाही गणराज्य
- (ब) सार्वभौम, समाजवादी, धर्मनिरपेक्ष आणि प्रजासत्ताक गणराज्य
- (क) सार्वभौम, गणराज्य, समाजवादी समाजरचनेवर आधारीत
- (ड) समाजवादी, धर्मनिरपेक्ष आणि लोकशाही गणराज्य

(iii) How many Fundamental Rights are guaranteed by our Constitution ?

(A) Five	(B) Six
(C) Seven	(D) Eight

भारतीय घटनेनुसार एकूण किती मुलभूत अधिकाराची हमी देण्यात आलेली आहे ?

(अ) पाच	(ब) सहा
(क) सात	(ड) आठ

(iv) Which part of the Indian Constitution deals with the Directive Principles ?

(A) First part	(B) Second part
(C) Third part	(D) Fourth part

भारतीय राज्यघटनेच्या कितव्या भागात मार्गदर्शक तत्वे समाविष्ट केली आहेत ?

(अ) पहिल्या भागात	(ब) दुसऱ्या भागात
(क) तिसऱ्या भागात	(ड) चौथ्या भागात

(v) Maximum number of members of the Lok Sabha and Rajya Sabha are :

(A) 500 and 250	(B) 525 and 238
(C) 537 and 275	(D) 552 and 250

लोकसभा व राज्यसभेची कमाल सदस्य संख्या आहे :

(अ) 500 आणि 250	(ब) 525 आणि 238
(क) 537 आणि 275	(ड) 552 आणि 250

(vi) To whom the President of India gives the resignation ?

(A) Prime Minister	(B) Vice-President
(C) Speaker of the Lok Sabha	(D) Judge of the Supreme Court

राष्ट्रपती आपला राजीनामा कोणाकडे देतात ?

(अ) पंत प्रधान	(ब) उप-राष्ट्रपती
(क) लोकसभा सभापती	(ड) सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधिकारी

- (vii) According to the Constitutional Preamble where the Supreme power includes :
(A) President	(B) Prime Minister
(C) People	(D) Parliament
- भारतीय संविधानाच्या प्रस्तावनेनुसार भारताची सर्वोच्च सत्ता कोणात अंतर्भूत आहे ?
(अ) राष्ट्रपती	(ब) पंतप्रधान
(क) जनता	(ड) संसद
- (viii) In which Article of the Constitution a provision for the Separate Election Commission is made ?
(A) Article 225	(B) Article 324
(C) Article 322	(D) Article 224
- स्वतंत्र निवडणुक आयोगाची तरतूद संविधानात कोणत्या अनुच्छेदामध्ये केलेली आहे ?
(अ) अनुच्छेद 225	(ब) अनुच्छेद 324
(क) अनुच्छेद 322	(ड) अनुच्छेद 224
- (ix) Who is the present Election Commissioner of India ?
(A) T.N. Sesan	(B) Kureshi
(C) Syed Nasim Ahmad Zaidi	(D) M.S. Gill
- भारताचे विध्यमान निवडणुक आयुक्त कोण आहेत ?
(अ) टी.एन. शेषन	(ब) कुरेशी
(क) सय्यद नसिम अहमद झेयडी	(ड) एम. एस. गिल
- (x) The gap between two sessions of Parliament should be less than months.
(A) Two	(B) Three
(C) Four	(D) Six
- संसदेच्या दोन अधिवेशनामधील अंतर महिन्यापेक्षा कमी असावे.
(अ) दोन	(ब) तीन
(क) चार	(ड) सहा

Theory

2. State the salient features of the Indian Constitution. 10
भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

WT

(4)

R—194—2016

Or

(किंवा)

Describe the Preamble of Indian Constitution.

भारतीय संविधानाच्या उद्देशापत्रिकेचे वर्णन करा.

3. Explain the power and functions of Prime Minister. 10
पंतप्रधानाचे अधिकार व कार्य किशद करा.

Or

(किंवा)

Discuss the functions of the Election Commission.

निवडणूक आयोगाचा कार्याची चर्चा करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (1) Fundamental Duties
(2) Vice-President
(3) Social Directive Principles
(4) Right to Equality.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (1) मुलभूत कर्तव्य
(2) उपराष्ट्रपती
(3) सामाजिक मार्गदर्शक तत्वे
(4) समतेचा हक्क.